

منظر هوایی،

درکی متفاوت از شهر*

مدیریت هدمند نمای پنجم خیابان انقلاب اسلامی

شروین گودرزیان، کارشناس ارشد معماری منظر، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین
shervin.goodarziyan@gmail.com

رامین ضیاء شاکری، کارشناس ارشد معماری منظر، دانشگاه تهران
ramin_shakeri_87@yahoo.com

چکیده: درک رابطه میان اجزا با کلیت یک پدیده از دیرباز مورد توجه آدمی بوده و هست. عطش درک واقعیت از طریق خروج از حدود یک پدیده برای فهم کامل آن، از ابتدا در وجود انسان‌ها وجود داشته است. ارضای این غریزه فطری چه در قالب امور متعالی و چه امور مادی، همواره لذتی بی‌پایان را برای انسان به ارمغان آورده است. از این رو آدمی همواره در پی رسیدن به جایگاه یا نظرگاهی بوده که چه به لحاظ عینی و چه ذهنی به اطراف خود اشراف پیدا کند. منظر هوایی نظرگاهی است که از دریچه آسمان، فرصتی برای درک کامل و جامع یک پدیده فراهم می‌آورد و وسیله‌ای برای فهم صفت‌های عالی و ابزاری قدرتمند در دستان رسانه برای جهت‌دهی به افکار عمومی است. برای رسیدن به درک کاملی از پدیده‌ها و رویدادهای عظیم اجتماعی نظیر انقلاب‌های مردمی، استفاده از منظر هوایی بهترین گزینه ممکن است. خیابان «انقلاب اسلامی» تهران به واسطه برخورداری از وزن ژئوپلیتیک^۱ بالای خود، قریب به ۳۵ سال است که به واسطه رسانه ملی خود را برای عموم مردم ایران و حتی جهان به نمایش می‌گذارد، تا آنجا که در جامعه جهانی کالبد این محور و حضور میلیونی مردم در این خیابان به عنوان نماینده‌ای از جامعه ایرانی قلمداد می‌شود. در صورتی که نمای پنجم^۲ رها شده و بام‌های متروکه این محور کیفیت منظر هوایی آن را به شدت پایین آورده و ضروری است با مدیریت صحیح شاخص‌های کمی و بهره‌گیری از پیشینه قوی و کیفیت‌های بالای مناظر هوایی در شهرهای سنتی ایران، خیابان انقلابی شایسته‌تر را به جامعه جهانی معرفی کرد.

واژگان کلیدی: منظر هوایی، نمای پنجم، خیابان انقلاب اسلامی، نظرگاه، منظر شهری.

تصویر ۱
Pic 1

تصویر ۱: اهمیت به تصویر کشیدن وقوع اتفاقات سیاسی در خیابان انقلاب اسلامی، همواره نقش منظر هوایی آن را پررنگ کرده است. عکس: بهمن جلالی، ۱۳۵۸.
Pic1: Importance of showing the political events on Enqelab-e Eslami Street, has highlighted the role of its aerial landscape, Iran. Photo: Bahman Jalali, 1979.

تصویر ۲: مناظر هوایی شهرهای سنتی ایران نه تنها کالبد، بلکه فرهنگ، باور مردمان و فرصت‌های مناسب برای تحقق تعاملات اجتماعی را نیز نمایان می‌سازند. مأخذ: www.mosque.mihanblog.com.
Pic2: Aerial landscapes of traditional Iranian cities not only show the body, also feature the culture, people's belief and opportunities for achieving social interactions, Iran. Source: www.mosque.mihanblog.com.

تصویر ۲
Pic 2

مقدمه

درک شهروندان از شهر براساس فهم آنها از خیابان استوار است. خیابان‌های شهر از مهم‌ترین مؤلفه‌های سازنده منظر شهری هستند که مردم بیشترین زمان حضور خود را در آن می‌گذرانند. حال این فهم چه از طریق نمای پنجم یک خیابان حاصل شود و چه براساس حرکت درون آن، باید فهمی مشترک از فضا را برای مخاطب خود به ارمغان آورد. به کمک یک نظر گاه، فرد می‌تواند با پهنه‌های مختلف منظرین شکل دهنده هویت خیابان ارتباط برقرار کند. این امر ضرورت وجود چشم‌اندازهای شهری را بیش از پیش نشان می‌دهد. هرچند مناظر هوایی شهرهای سنتی ایران بیش از هر چیز دیگر سازمان فضایی شهر را به نمایش می‌گذارند، اما این اتفاق در شهرهای جدید آنچنان رخ نمی‌دهد. منظر هوایی محور انقلاب تهران منظری پویا است، نه ساکن و ثابت. به علت برگزاری راهپیمایی‌های میلیونی و رویدادهای تاریخی و سیاسی که هر ساله در این محور رخ می‌دهد، در سطح ملی و فراملی به عنوان یک محور استراتژیک مطرح است؛ حال باید دید آیا در سازمان فضایی این محور که همه‌ساله منظر هوایی آن از طریق پوشش خبری رسانه‌های داخلی و خارجی درک می‌شود، نمودی از تبلور فرهنگ و ذهنیت شهروندان و پهنه‌های مختلف منظرینی که هویت خیابان بدان وابسته است یافت می‌شود یا خیر و آیا موقعیت‌ها و امکانات مناسب برای درک منظر هوایی این خیابان به درستی برای شهروندان وجود دارد؟

فرضیه

نمایش حضور میلیونی مردم و درک صحیح نمای پنجم محور انقلاب اسلامی تهران در مناسبت‌های مختلف، به عنوان اصلی‌ترین مؤلفه شکل‌دهنده منظر هوایی این خیابان از چنان وزنی برخوردار است که می‌تواند سایر عوامل نامطلوبی که کیفیت این منظر را پایین می‌آورند تحت‌الشعاع قرار دهد. با انجام اقدامات و ایجاد فرصت‌های مناسب جهت درک این نمای فراموش شده، می‌توان به کیفیت مطلوبی در منظر هوایی این محور دست پیدا کرد.

منظر هوایی خیابان انقلاب اسلامی

«لحظه‌های انقلاب» رمانی است به قلم «حمود گلایدراهی» که به توصیف تهران در بحبوحه انقلاب می‌پردازد و داستان او غالباً در حوالی دانشگاه تهران و خیابان‌های اطراف دانشگاه اتفاق می‌افتد (خادمی، ۱۳۸۹).

این کتاب و صدها نوشته دیگر در مورد انقلاب گواهی نقش مؤثر خیابان انقلاب اسلامی است. این خیابان قبل از انقلاب اسلامی صحنه تظاهرات و مخالفت‌های مردم علیه رژیم پهلوی بود و بعد از آن نیز همچنان مکانی برای تظاهرات مردمی مانند راهپیمایی ۲۲ بهمن، روز جهانی قدس و ... است. برگزاری اولین نماز جمعه تهران پس از پیروزی انقلاب اسلامی در دانشگاه تهران، باعث شد این مکان به مصداق نماز جمعه تهران تبدیل شود. محور انقلاب اسلامی به واسطه حضور اتفاقات مهم سیاسی - فرهنگی در پیرامون خود علاوه بر هویتی فرهنگی دارای نقش سیاسی بسزایی در تهران و کل کشور است. این مسئله موجب شده این محور به عنوان یکی از کانون‌های اصلی ایران همواره منظر هوایی خود را به واسطه رسانه‌های تصویری به رخ بکشد و اهمیت حفظ این عناصر مهم در نمای پنجم خیابان انقلاب اسلامی دوچندان شود (تصویر ۱).

منظر هوایی این محور، صرفاً تصویری مجرد نیست، بلکه روایتی است که هر ایرانی آن را درک می‌کند و در ذهنش نشانه‌هایی از آن را می‌توان پیدا کرد. محوری چنان طولانی، مستقیم و با عظمت که اقتدار یک ملت را در ذهن بیننده تداعی می‌کند و تریبون تاریخ معاصر ایران و صحنه نمایش قدرت سیاسی این سرزمین است.

در این میان باید توجه داشت مفهوم نمای پنجم با منظر هوایی شهر متفاوت است. نمای پنجم تصویری وسیع از شهر است که به واسطه دیدن آن از بالا ایجاد می‌شود، اما منظر هوایی درکی است که شهروندان به واسطه این نما به دست می‌آورند. به بیان دیگر نمای پنجم، فرصتی برای فهم منظر هوایی است و از این لحاظ نقشی بارز در ارتقای کیفیت منظر شهری ایفا می‌کند.

کاربرد منظر هوایی مسئله‌ای نوین و مختص به خیابان‌هایی چون انقلاب نیست که تنها امروز به آن پرداخته شود، بلکه با نگاهی اجمالی به شهرهای سنتی ایران در می‌یابیم توجه به نمای پنجم از گذشته از جایگاه والایی برخوردار بوده است. آنچه در تصاویر هوایی هسته‌های مرکزی شهرهای ایران دیده می‌شود، چیزی فراتر از کالبد و فیزیک شهر است. فرهنگ، اعتقادات و باورهای مردمان هر شهر را به بهترین شکل می‌توان با توجه به منظر هوایی آن شهر شناخت (پیرنیا، ۱۳۷۸). به طور مثال در منظر هوایی یک شهر سنتی به سادگی می‌توان فضاهایی را برای بروز تعاملات اجتماعی مشاهده کرد. گویا گذشتگان بهتر به این نکته پی برده بودند که رشد جامعه تنها از طریق پرورش روح جمعی محقق

می‌شود (منصوری، ۱۳۸۲)؛ (تصویر ۲).

خیابان انقلاب اسلامی طی عمر نسبتاً کوتاه اما پر فرازونشیب خود، چهار دوره مختلف را تجربه کرده است: ۱. قاجار: مرز شمالی تهران، ۲. پهلوی اول: تولد خیابان و مرکز اداری - تجاری، ۳. پهلوی دوم: لبه تهران و مرکز تفریحی و روشنفکری، ۴. انقلاب اسلامی: صحنه سیاسی و مرکز روشنفکری سیاسی - اجتماعی.

منظر هوایی محور انقلاب در دوره زندگی سیاسی این خیابان متولد شده است. در این زمان، خیابان به عنوان قدرتمندترین کانون سیاسی مطرح می‌شود و قدرت سیاسی بقای خود را در گرو حمایت‌های مردمی و تظاهرات آنها در مناسبت‌های خاص سیاسی می‌بیند، از این‌رو برای نمایش قدرت باید حضور میلیونی مردمان طرفدار حکومت را به تصویر بکشد و برای نیل به این هدف بهترین ابزاری که در دست دارد استفاده از نمای پنجم و نمایش منظر هوایی برای بیان عظمت، شکوه، همبستگی، اتحاد و صفتهای عالی نظیر آن است. این اتفاق یکی از زمینه‌هایی است که گستر (Georg Gerster) در ارتباط با زمینه‌های کاربردی منظر هوایی به آن اشاره می‌کند. وی درک جامع از شهر را از انگیزه‌های اصلی بشر برای دستیابی به آسمان می‌داند و منظر هوایی را بهترین گزینه برای معرفی صفات عالی یک پدیده معرفی می‌کند. همچنین در نمایش رخدادهای عظیم اجتماعی نظیر انقلاب‌های مردمی و راهپیمایی‌ها، فجایع جنگی و اتفاقات سیاسی، دید پرنده را بهترین انتخاب عنوان می‌کند (گستر، ۱۹۷۰). از این‌رو نمایش حضور مردم، مهم‌ترین مؤلفه شکل‌دهنده به منظر هوایی این محور تلقی می‌شود که می‌تواند سایر عوامل کمی که در بالا بردن کیفیت منظر هوایی این محور مؤثرند را تحت تأثیر قرار دهد (تصاویر ۳ و ۴). اما فرصت‌های مناسب جهت درک صحیح این منظر در هیچ یک از عرصه‌های خیابان وجود ندارد. حتی اقدامات اساسی جهت بهبود کیفیت نمای پنجم آن صورت نگرفته است؛ لذا ضروری است با مدیریت صحیح سایر عوامل کمی، کیفیت چنین منظرینی ارتقاء پیدا کند تا از ظرفیت‌های این خیابان برای چنین بازپخش عظیمی در دنیای رسانه کاسته نشود و فهم منظر هوایی خاص آن در طول خیابان توسط شهروندان امکان پذیر شود.

نظر گاه، فرصتی برای درک منظر هوایی خیابان

براساس تعریف منظر، منظر هوایی تنها یک چشم‌انداز نیست، بلکه پیوند دهنده محیط با مردم، تبلور فرهنگ، افکار و اعمال انسان و نمایشی از سیر تاریخ و صحنه‌ای برای نمایش زندگی شهر است (اسپیرن، ۱۳۸۴). از آنجا که مناظر مشارکتی، ما را با محیطمان پیوند می‌دهند (بل، ۱۳۸۲)، منظر هوایی را می‌توان منظر مشارکتی دانست. از طریق منظر هوایی ناظر با خیابان پیوندی متفاوت برقرار می‌کند، چون تصویری که همیشه آن را به واسطه حرکت در سطح خیابان درک می‌کرده اکنون به صورت کلی ادراک می‌شود. همان‌گونه که هر شهروند، سیمایی از محله و شهر خویش را در ذهن می‌پروراند که برحسب ویژگی‌ها و خصوصیت‌های متعدد محیط و برداشت‌های وی شکل می‌گیرد (باستیه و دزر، ۱۳۸۲).

پرداختن و توجه به منظر هوایی محور انقلاب اسلامی، علاوه بر کارکردهای ذکر شده، موجب اهمیت یافتن و تعریف کاربری برای قسمت‌های فوقانی ساختمان‌های بلندمرتبه در قالب نظر گاه می‌شود. نظر گاه نقش مؤثری در شکل دادن خاطرات جمعی شهروندان از شهر دارد. نظر گاه‌های شهری موجب فهم

تصویر ۴: نمایش حضور میلیونی مردم در رویدادهای سیاسی، مهم‌ترین مؤلفه منظر هوایی خیابان انقلاب اسلامی به شمار می‌رود. عکس: ریحانه حجتی، ۱۳۹۲. Pic4: Showing the presence of millions of people in the political events, has been considered the important component of Aerial landscape of Enqelab-e Eslami, Tehran, Iran. Photo: Reyhane Hojjati, 2014.

منظر خیابان انقلاب به دلیل رویدادهای تاریخی و سیاسی منظری پویا و روایتگر است. این خیابان به عنوان قدرتمندترین کانون سیاسی برای نمایش قدرت خود باید حضور میلیونی مردمان طرفدار حکومت را به تصویر بکشد و برای نیل به این هدف بهترین ابزاری که در دست دارد استفاده از نمای پنجم و نمایش منظر هوایی برای بیان عظمت و همبستگی است.

موضوع «طراحی منظر شهری محور انقلاب تهران» است که به راهنمایی دکتر «سید امیر منصوری» در گروه معماری منظر دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۱ ارائه شد.

۱. Geopolitics

۲. نمای پنجم اصطلاحی است که به پشت بام بناهای شهر اطلاق می‌شود. با توجه به مطرح شدن این موضوع در سطح شهر، این مقاله نمای پنجم را فراتر از بام ساختمان‌ها دانسته و دید وسیع‌تری از آن را مد نظر دارد.

فهرست منابع

- اسپیرن، آن ویستون. (۱۳۸۴). زبان منظر. ترجمه: بهناز امین‌زاده و سید حسین بحرینی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- باستیه، ژان و دز، برنارد. (۱۳۸۲). شهر. ترجمه: علی اشرفی. تهران: انتشارات دانشگاه هنر.
- بل، سایمون. (۱۳۸۲). منظر، الگو، ادراک و فرایند. ترجمه: بهناز امین‌زاده، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- پیرنیا، محمد کریم. (۱۳۷۸). آشنایی با معماری اسلامی ایران. تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران.
- حیدری، امیر. (۱۳۸۹). نظرگاه شهری، نگاهی به ظرفیت فراموش شده میدان تجریش. مجله منظر، (۸): ۷۹-۷۸.
- خادمی، شهرزاد. (۱۳۸۹). تهران در زمان، منظر تهران به روایت داستان‌های ادبی. مجله منظر، (۱۱): ۷۱-۶۶.
- طیبی، فریماهسا. (۱۳۸۹). بررسی نقش نظرگاه‌ها در منظر شهری. مجله منظر، (۹): ۵۴-۵۲.
- گروستر، جورج. (۱۹۷۰). مصاحبه اختصاصی BBC با جورج گروستر.
- منصوری، سید امیر. (۱۳۸۲). روح جمعی، میراث فرهنگی و شهر. ویژه‌نامه شهرداری‌ها، (۵): ۲۷-۲۲.
- منصوری، سید امیر. (۱۳۸۳). درآمدی بر شناخت معماری منظر. مجله باغ نظر، (۲): ۷۸-۶۹.

تصویر ۵
Pic 5

تصویر ۶
Pic 6

تصاویر ۵ و ۶: ایجاد نظرگاه در موقعیت‌های مناسب، فرصتی برای درک درست هر پهنه از منظر خیابان انقلاب اسلامی را موجب می‌شود. مأخذ: شروین گودرزیان، ۱۳۹۱.

Pic5&6: Creating point of views on appropriate positions is an opportunity for understanding each zone of the landscape of Enqelab-e Eslami Street, Iran. Source: Shervin Goodarziar, 2013.

موجب اغتشاش و عدم پیوند تصویر با زمینه خود شده است. ۷. یکی از راهکارهای ایجاد نظرگاه در شهرهای مسطح، ایجاد فضاهای باز شهری است. در نتیجه باید با مکان‌یابی و طراحی مناسب، فضاهای باز بیشتری که نقش فضای جمعی را نیز دارا باشند، در محور ایجاد کرد تا علاوه بر جذب و حضور بیشتر مردم، این نقاط عطف کیفیت منظر هوایی خیابان را افزایش دهند.

نتیجه‌گیری

آنچه منظر هوایی خیابان انقلاب اسلامی تهران را شکل داده، درکی است که به واسطه نمایش نمای پنجم آن از طریق رسانه‌ها روی می‌دهد. این منظر را اتفاقات و رویدادهای جاری در زندگی این محور پدید آورده است. اما نکته حائز اهمیت این است که منظر هوایی ارتباط کم‌رنگ‌تری با صرف نمایش دادن فیزیک خیابان پیدا می‌کند. در واقع هرچند مداخله در کالبد خیابان که نمادی از پهنه‌های مختلف آن است اهمیت دارد، اما نمایش منظر هوایی این محور در اولویت اول قرار می‌گیرد؛ چراکه این منظر هوایی خیابان انقلاب اسلامی است که خاطرات ذهنی مردم را زنده نگه داشته و هویت مستقلی به این محور می‌بخشد و زمینه‌ساز حضور مردم در این فضا می‌شود. در نتیجه آنچه برای فهم مناسب منظر هوایی خیابان انقلاب اسلامی ضروری است، ایجاد فرصت‌هایی چون نظرگاه و مدیریت هدفمند نمای پنجم آن است که کیفیت این منظر را ارتقاء می‌بخشد. ■

پی‌نوشت

* مقاله حاضر برگرفته از رساله کارشناسی ارشد «امین ضیاء شاکری» با

مشترک شهروندان از شهر و پیوندها و توسعه اجتماعی قوی‌تر و کامل‌تر شهروندان می‌شود (حیدری، ۱۳۸۹). مردم در این ارتفاع تنها دورنمای بزرگی از خیابان را نمی‌بینند، بلکه اینجا محلی است که تصاویر ذهنی بریده بریده شهروندان تهرانی که از مجموعه فضاهای خیابان انقلاب اسلامی شکل گرفته است، به هم می‌پیوندند. این زمانی است که فرد نسبت به شهر احساس تعلق خاطر می‌کند و با فهم شهر، خود را در می‌یابد. شهر با وجود مردمانش پیوند دارد و درک از شهر یعنی فهم خود و وجود ما که بخشی از ماست (منصوری، ۱۳۸۳).

درک منظر هوایی خیابان انقلاب از طریق نظرگاه‌های شهری، فرصتی برای جلوگیری از پاره پاره شدن تصاویر ذهنی فرد و میعادگاهی برای حفظ خاطرات شهروندان از شهر محسوب می‌شود. به کمک نظرگاه با شکسته شدن محصوریت‌ها و محدودیت‌ها، بُعد فاصله، آلودگی‌های صوتی و سایر عوامل مزاحمی که انسان را در طول روز از دیدن سکانس‌های مختلف خیابان محروم می‌کند، در چرخه‌ای تازه به سمت دیدگانش باز می‌شود. مهم‌ترین ویژگی نظرگاه‌های شهری ارایه تصویری عام، روشن و واضح از محیط است که در صورت وجود و ثبات نقاط معینی در شهر، تصاویر مشخصی نیز در ذهن افراد شکل می‌گیرد که باعث ایجاد خاطره مشترک برای مردم و نظم ساختار ذهن ساکنین در مورد شهر می‌شود (طیبی، فر، ۱۳۸۹)؛ لذا با توجه به ظرفیت‌های منحصر به فردی که نظرگاه‌ها در پیوند مردم با محور انقلاب اسلامی ایفا می‌کنند، ضروری است با توجه به خصوصیات هر پهنه، سناریویی برای رویدادهای مختلف خیابان تعریف کرد و در پی آن نقاط نظرگاهی به سوی این رویدادها ایجاد شوند (تصاویر ۵ و ۶). استقبال پرشور مردم و حرکت‌های خودجوش در جریان رویدادهای اجتماعی سیاسی از این گونه فضاها، خود دلیلی بر این ادعاست (تصویر ۷).

ضعف‌ها و فرصت‌های منظر هوایی خیابان انقلاب اسلامی

۱. خیابان انقلاب از پهنه‌های منظرین مختلفی تشکیل شده است که هویت خیابان از همپوشانی تمامی آنها حاصل می‌شود و باید به گونه‌ای در منظر هوایی این محور نیز نمود پیدا کنند.

۲. نمای پنجم در طول محور رها شده است و بام‌های متروکه ابنیه این خیابان باید به گونه‌ای مناسب، احیا و طراحی شوند. برخی از این فضاها به ویژه در ساختمان‌های عمومی می‌توانند تبدیل به نظرگاه‌هایی مشرف به خیابان شوند.

۳. پل‌های عابر پیاده از بهترین فرصت‌ها هستند که می‌توانند چشم‌اندازهایی را به کل خیابان و برای کمک به فهم مردم ایجاد کنند، در این راستا باید تا حد امکان شفاف و عاری از هرگونه بلبورد تجاری شوند یا در صورت امکان به زیرگذر تبدیل شوند تا جلوی امتداد بصری خیابان به ویژه در زمان تظاهرات میلیونی گرفته نشود.

۴. کلیه بلبوردها و تابلوهای تبلیغاتی باید به نحوی صحیح مدیریت شوند و مسئولان شهری نباید هویت خیابان و ابنیه آن را فدای سود اقتصادی حاصل از تبلیغات شرکت‌های بزرگ کنند.

۵. بدنه محور انقلاب و نمای ساختمان‌های آن در برخی نقاط از لایه‌های بسیار زیادی تشکیل شده است، لذا برای خنثی کردن پس‌زمینه حرکت مردم در تصاویر از تعداد این لایه‌ها کاسته شود و مرز قوی‌تری میان صحنه نمایش با مردم شکل پذیرد.

۶. نقاشی‌های دیواری این محور اگرچه با موضوع و تاریخچه خیابان هماهنگی دارد ولی وجود رنگ‌های نامناسب

تصویر ۷
Pic 7

Aerial landscape, Management of Fifth Façade of Enqelab-e Eslami Street a Different Perception of City*

Ramin Zia Shakeri, M.A. in Landscape Architecture, University of Tehran, Iran. ramin_shakeri_87@yahoo.com

Shervin Goodarzian, M.A. in Landscape Architecture, Imam Khomeini International University of Qazvin, Iran. shervin.goodarzian@gmail.com

Abstract: The perception of relationships between components and the totality of a phenomenon has been considered by human beings for a long time; the thirst to perceive the reality of a phenomenon from outside in order to gain full understanding of it has been deposited in human existence from the very beginning. Satisfying this natural instinct in both spiritual and physical affairs has always brought infinite joy to mankind. In this sense, man has always sought to achieve a position or viewpoint to dominate his surrounding issues objectively and subjectively. Aerial landscape is in fact this viewpoint; a view through the gates of the sky and an opportunity for a complete and comprehensive understanding of a phenomenon. This view serves as a means to understanding supreme properties and is a powerful tool in the hands of the media for directing public opinions. Using aerial landscape could be the best option to achieve a comprehensive understanding of social phenomena and great events such as popular revolutions. Due to high geopolitical weight and thanks to the national media, Enqelab-e Eslami Street in Tehran has been on display with the aid of aerial views on different occasions for all Iranians and even the world for nearly thirty-five years. So far in the international community, this axis and the presence of millions of people in this street are considered to be a representation of the Iranian nation. However, the abandoned fifth facade, deserted roofs of the axis, etc. has drastically lowered the quality of aerial landscape of the street and thereby it is necessary to introduce a more deserving Enqelab Street to the international community by incorporating proper management of these quantitative indicators and by utilizing the strong history and high quality aerial landscapes of traditional Iranian cities.

Displaying the presence of millions of people and communicating the correct understanding of the fifth facade of Enqelab-e Eslami axis in Tehran on different occasions - which serves as the main formative component of the aerial landscape of this street - has such weight that it could overshadow other undesirable factors which lower the quality of this landscape. Therefore, by taking correct actions and creating suitable opportunities in order to understand this forgotten facade, an exceptional and remarkable aerial landscape can be obtained of this axis. In fact, what has shaped the aerial landscape of Enqelab-e Eslami Street in Tehran is the perception created by

تصویر ۳

Pic 3

تصویر ۳: درک متفاوتی که از طریق منظر هوایی محور انقلاب اسلامی ایجاد می‌شود، مدیریتی هدفمند را برای نمای بنجم آن می‌طلبد.
مأخذ: www.farhangnews.ir.

Pic3: Different perception that caused from the aerial landscape of Enqelab-e Eslami Street, has needed targeted management for its fifth façade, Iran. Source: www.farhangnews.ir.

Seyed Amir Mansouri.

Reference list

- Bastie, J. & Dezert. B. (2003). *La Ville*. Translated from the French by Ashrafi, A. Tehran: Tehran university of Art Publications.
- Gerster, G. (1970). BBC interview with Georg Gerster.
- Heidari, A. (2010). A perspective on the forgotten capacity of Tajrish square. *Journal of MANZAR*, 2 (8): 78-79.
- Khademi, Sh. (2010). Tehran in novel, Tehran landscape in literary stories. *Journal of MANZAR*, 2 (11): 66-71.
- Mansouri, S. A. (2003). An introduction to landscape architecture identification. *Journal of Bagh-e Nazar*, 1 (2): 69-78.
- Mansouri, S. A. (2005). Rouh-e jamee, miras-e farhang-i va shahr [collective spirit, cultural heritage and city]. *Journal of Shahr-dariha*, 5 (54): 22-27.
- Pimiya, M. K. (1999). *Ashnai ba memari-ye eslami-ye Iran* [Introduction to Islamic architecture of Iran]. Tehran: Iran University of science & technology publications.
- Simon, B. (2003). *Landscape: pattern, perception, and process*. Translated from the English by Aminzadeh, B. Tehran: University of Tehran publications.
- Spim, A.W. (2005). *Language of Landscape*. Translated from the English by Bahreini, S. H. & Aminzadeh, B. Tehran: University of Tehran publications.
- Tayyebifar, M. (2010). A study on the role of viewpoints in urban landscape. *Journal of MANZAR*, 2 (9): 52-54.

تصویر ۷: حرکت خودجوش مردم

برای مشاهده اتفاقات سیاسی در سطحی بالاتر، نیاز حضور فضاهایی چون نظرگاه در این محور را نشان می‌دهد.

مأخذ: آرشیو مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

Pic7: The spontaneous movement of the people for Observation the political events at a higher level, from the first, has showed the requirement of presence of spaces as point of view in Enqelab-e Eslami Street, Iran. Source: Archive of Islamic Revolution Documents Center.

the way the media demonstrates its fifth facade; This landscape is furthermore identified by historical and current events that continue to take place on this axis. It is crucial to realize that aerial landscape has a weak correlation with simply displaying the street's physical view. In fact, although the body of a street is the main symbol of its presence, what is ranked next in importance is exhibiting the aerial landscape of the street. This is because it is the aerial landscape of Enqelab-e Eslami Street that has kept memories alive for the people of Iran and has given an independent identity to the axis and furthermore underlies the public's presence on this street. In other words, what is necessary in order to establish an appropriate understanding of the aerial landscape of Enqelab-e Eslami Street is to create opportunities such as efficient perspectives and management of the fifth façade in order to improve the quality of this landscape.

Keywords: Aerial landscape, Fifth facade, Enqelab-e Eslami Street, Viewpoint, Urban landscape

Endnote

*. This article has been taken from the M.A dissertation of Ramin Zia Shakeri. It was presented in University of Tehran under the supervision of Dr.